

 FLYGVAPNETS
DRAKEN
 GRUPP

Foto: Nils Andersson

★ ★ I nr 3/76 presenterades F5:s uppvisningsgrupp med sex SK 60 – 'Team 60'. Här så en uppföljning med F16:s tygrupp med J 35 'Draken'. ★ Fler grupp-presentationer avses följa. ★ ★ ★

Historik. — Den första uppvisningsgruppen med 'Draken' (J 35A) sattes upp på F13 i maj 1963 med lt *Sven Enlund* som gruppchef. I juni genomförde gruppen flyguppvisning i Paris. Gruppen upplöstes våren 1964. ●● Våren 1964 bildades gruppen 'Acro Deltas' (fpl 35B) på F18 med kn *Claes Jernow* som gruppchef. Gruppen genomförde bl a en synkroniserad flyguppvisning i Paris 1965 tillsammans med en grupp J 35A från F16. 'Acro Deltas' upplöstes hösten 1965. ●● På hösten 1964 erhöill F16 uppdraget att bilda en grupp med J 35A. Detta uppdrag förlängdes sedan att gälla till hösten 1969. Gruppchef under de två första åren var kn *Rolf Gustavsson*. De tre följande åren var kn *Hans Hagman* gruppchef. ●● 1965–67 hade F10 en grupp under ledning av kn *Lars Söderberg*. Gruppen flög med versionerna J 35B och D. ●● Sommaren 1968 satte F3 upp en grupp J 35D. Gruppchef var kn *Herbert Lindblom*.

Efter år 1970. — I februari 1970 diskuterades flyguppvisningarnas berättigande inom flygvapnets ledning. Beslutet blev att en grupp J 35 skulle sättas upp. Av de 35-versioner som fanns ansågs J 35A vara lämpligast m h t bland annat enklare siktesutrustning m m. När valet föll på J 35A blev det återigen F16 som utsågs att ansvara för uppvisningsgruppen.

Förarna i gruppen tas ut från F16 TIS/FFSU divisioner. För närvarande ingår följande förare i uppvisningsgruppen: (Bild 1.)

Formeringar som idag är aktuella enl bild 2.

Träning samt uppvisning. — För nya förare, som godkänts av CFV att ingå i gruppen, påbörjas grundträningen i rote med gruppchefen som rotechef. Under grundträningen som omfattar 15 rotepass, minskas flyghöjden successivt ned till uppvisningshöjd. Därefter påbörjas gruppflygning på höjd med den nya föraren

'Acro Deltas' ▲ Foto: Hans Bladh.

● Överst & Ovan: Åren 1964–65 (i ca 1½ år) existerade Draken-gruppen 'Acro Deltas' (F 18). Grp-ch var dåv kn *Claes Jernow*. Övriga medlemmar i 4-gruppen var: *Peter Forssman*, *Inge Andersson* och *Hans Jönsson*.

varvid i första hand formeringar samt omformeringar övas. — Efterhand påbörjas programträningen och där-efter minskas höjden successivt till uppvisningshöjd. Efter ca 15 träningspass i grupp är normalt en ny förare kapabel att genomföra flyguppvisning i grupp.

Från år 1970 har F16-gruppen genomfört ca 30–35 flyguppvisningar per år, i huvudsak på flygdagar i Sverige — men även utomlands, t ex Danmark 1971 och Moskva 1972.

Flyguppvisningarna är koncentrerade till sommarhalvåret och under denna tid tränar gruppen endast några enstaka gånger mellan flyguppvisningarna. Någon extra flygtid utnyttjas inte utan flyguppvisningarna genomförs inom den ordinarie utbildnings- och flygtidsramen.

Speakern. — För att åskådarna bättre skall förstå vad Draken-gruppen visar upp har gruppen ytterligare en medlem: En speaker. Det gäller för honom att i rätt ögonblick ge sak-

lig information om flyguppvisningens olika moment. Gruppens speaker är för närvarande kn *Rolf Persson*.

Utrustning. — Flygplanen som utnyttjas för flyguppvisning är standardutrustade med undantag av ett rökaggregat i fälltanken. Röken används under korta moment av flyguppvisningen för att ytterligare höja effekten av vissa rörelser.

Bastjänsten. — För att genomföra såväl träning samt ca 30–35 flyguppvisningar per år krävs skicklig och lojal markpersonal (även vpl personal), som dessutom är beredd att tjänstgöra på obekvämt arbetstid. Som exempel på hur väl denna tjänst fungerar kan nämnas att det är ytterst sällan som reservflygplan behöver användas.

Sammanfattning. — Gruppen representerar flygvapnet vid såväl utländska besök, som flygdagar inom Sverige och bidrar härigenom till flygvapnets erkänt goda renommé.

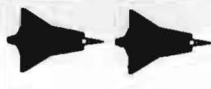
●● Det är en stimulerande uppgift för F16 att ansvara för gruppen. Förarna i flygvapnets Draken-grupp har ringa fritid under sommarsäsongen. Detta kompenseras av att förarna upplever flygtjänsten i samband med flyguppvisningarna som synnerligen intressant. ■

'Boris' Bjuremalm

Många olika formeringar används inom uppvisningsflygning i förband. En del av dem ingår i de dagliga rutinövningarna, medan andra "skapas" just för att visas upp för publik. Med fyra flygplan är variationsmöjligheterna inte så stora – här de fyra formeringar som ingår i DRAKEN-GRUPPENS program.

RUTA ▲

FYRKANT ►

PILOTERNA

1) Major GÖRAN "BORIS" BJUREMALM. Född 1931 i Mullsjö, Västergötland. Har flugit uppvisning med 'Draken' sedan 1962. Gruppchef 1970. Har totalt 3 900 flygtimmar varav 2 000 på J35.

2) Kapten STIG BROLIN. Född 1944 i Stockholm. Kom med i gruppen 1975. Totalt 1 500 flygtimmar varav 1 100 på 'Draken'.

3) Kapten RUTGER NORDLING. Född 1945 i Uppsala. Flugit med i gruppen sedan 1968. Har 1 700 timmar på 'Draken' av totalt 2 100.

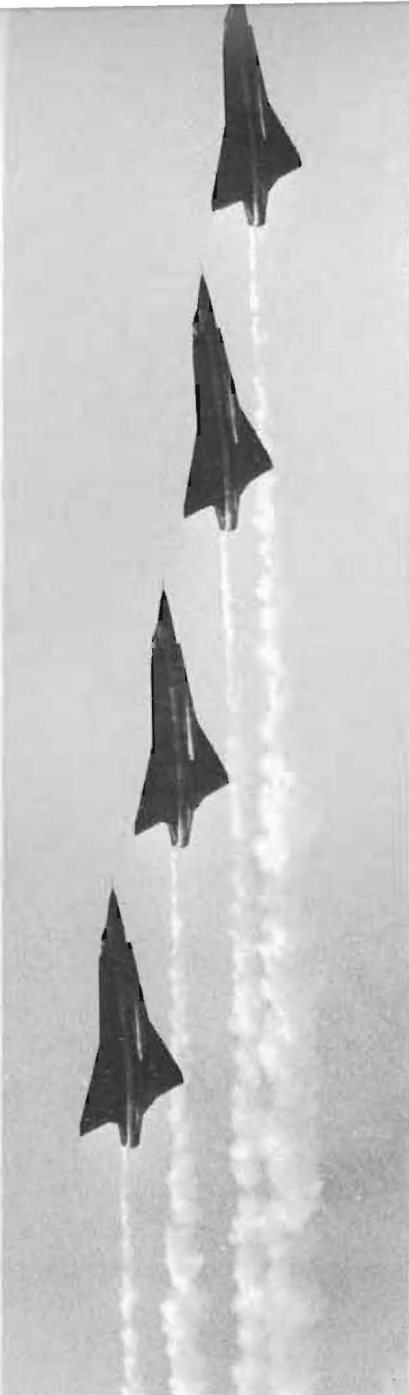
4) Löjtnant LEIF BERGQVIST. Född 1948 i Stockholm. Har totalt 1 400 timmar och därav 1 100 på 'Draken'.

5) Kapten LARS NORDLANDER. Född 1944 i Ljungaverk, Medelpad. Varit med sedan 1970 och har totalt 1 600 flygtimmar varav 1 300 på J35:an. Är för närvarande reserv.

FORMERINGAR

Ovan: Flank-formering.

Ovan: Pil-formering.

Nedan: Formering i ruta.

Nedan: Gemensam grupp-start.

Nedan: 1976 års jubileums-grp, F16.

FLYGVAPNETS DRAKEN GRUPP

Foto: Nils Andersson, Jahn Charleville
Bo Dahlin, Per-Arne Nyhlén
& Rune Rydh.

Ovan: 1967 års Paris-grupp på toppen av en looping i ruta.

Ovan: Flanktormering etter looping.

Ovan: Första sovjetiska flygbesöket i Sverige; F20, aug -67. Artikelförfattaren 'talandes' med sovjetisk flygkollega.

Nedan: De svenska o sovjetiska uppvisningsflygar-
na vid Moskva-besöket -72.

Ovan: 'Split up' på 'lågan' framför publiken.

Nedan: Intaxning. F5 23/5-76.

F16 • Kungl UPPLANDS flygflottilj